

Kontakten

Ericsson
LM

Nr 6

1947

LM-ARNAS TIDNING

Kontakten

LM-arnas tidning

Ansvarig utgivare: Hugo Lindberg
Redaktör: Sigv. Eklund tel. 453
Redaktionssekr.: Gunnar Hagwall
tel. 457

Redaktionskommitte:

Herbert Fredborg, Xud, tel. 429
Åke Andersson, Vta 06, tel. 706
Ragnar Göransson, Vta 16, tel. 258
Sten Tiberg, VtsC, tel. 642

Lokalredaktörer:

S von Melsted, SRA, tel. 211
E Hellström, Sieverts Kabelverk, tel. 319
F Lundquist, SER, tel. 3 o. 303
B Hedman, Ermi, tel. 264
S Wahlgren, FÖB, tel. 75
M Steiner, Kabelverket, Älvsjö, tel. 31
G Thorée, Alpha, tel. 65
K Wästfelt, SIB, tel. 569

Omslagsbild:

Per-Olov Dillström, Lena Hammarberg
och Tommy Raneklev klipper julpyrd-
nader på den nyinvidga LM-gården.

Ur innehållet:

	sid.
Vällingen och skeden	103
Äventyr hos antipoder	104
Högt torn för korta väggar	106
Arbetarrörelse och ungdoms- vård i England	108
Högtravande	112
Tre pilsner för en sovplats	114
Hos LM-uppfinnarnas gårdvar	115
Idrottsnytt	116

LME och elransoneringen

Som alla industrier har LM Ericsson drabbats av elransoneringen. När denna infördes i september blev tilldelningen baserad på förbrukningen under maj 1946, vilket inte medförde särskilt stora svårigheter. För oktober sänktes tilldelningen med ytterligare 5 %, dvs. tillåtna förbrukningen blev 454 000 kWh, eller 129 000 kWh lägre än samma tid i fjol. Minskningen var alltså inalles 22 %. Enbart belysningen i oktober månad 1946 drog 125 000 kWh, och därefter måste i besparingssyfte vidtas en mängd olika åtgärder, vilka inte minst drabbade verkstäderna. Särskilt beträffande belysningen gjordes kraftiga reduceringar, och trots att turbogeneratorolyckan i Västerås medförde ytterligare 2 % sänkning av tilldelningen, lyckades LME spara in 28 900 kWh under oktober månad. November bjöd emellertid på en obehaglig överraskning. Då minskades tilldelningen

till 399 000, vilket innebar en reduktion av åtgången samma tid i fjol med 32,5 %. Detta var dock avgjort för litet för fabriken behöv och efter förhandlingar med bränslekommissionen höjdes tilldelningen med 10 %, alltså till 440 000 kWh för november.

Det oaktat är tilldelningen mycket knapp och nödvändiggör största sparsamhet. Låt inga lampor lysa eller elmotorer gå i onödan. Framlägg gärna förslag till ytterligare besparingar!

Tillfälliga bostäder för nyanställda

L M Ericsson har nu köpt två villor i Mälärhöjden, av vilka den ena genast får disponeras som genomgångsbostad. I villan kan f. n. beredas plats för 14 personer och antalet kommer att ökas till 18. Villan är avsedd uteslutande som genomgångsbostad för nyanställda tills de själva hinner skaffa sig rum.

I detta sammanhang bör påpekas, att bolaget ordnat med särskild »hyrestjänst», dvs. en särskild person, placerad hos Pk, har till uppgift att hjälpa de anställda skaffa bostäder.

Vaccination på Alpha

En försöksvaccination mot förkylning har under oktober månad anordnats på AB Alpha. Serumet har framställts på Statens bakteriologiska laboratorium och vaccinationen har utförts av 2 läkare från Statens institut för folkhälsan. Injektionerna gjordes 3—4 gånger på varje person med 1 veckas mellanrum.

Nästan hälften av personalen eller drygt 300 personer lät vaccinera sig och resultatet torde bli av stort intresse vid en jämförelse med den icke vaccinerade delen.

Enligt uppgifter i dagspressen har vid Sandvikens Jernverk en liknande vaccination påbörjats i mitten av november månad.

LME:s konstförening

När LME:s konstförening bildades i oktober 1946 innebar detta förverkligandet av länge hysta planer, och medlemsantalet blev redan från början förhållandevis stort. Det är nu uppe i ca 200. Startkapitalet utgjordes av medlemsavgifterna och var alltså tämligen blygsamt, varför det måste dröja något, innan verksamheten kom i gång på allvar. Den 28 maj detta år gjordes emellertid ett gruppbesök på Thielska galleriet,

varvid ett trettiotal medlemmar följde med. 11 september besöktes Grünewalds minnesutställning i Nationalmuseum av ett 70-tal medlemmar. Den stora dagen inträffade emellertid 1 november, då en sedan länge planerad konstutställning öppnades i Midsommargården. Till denna utställning hade inbjudits konstnärerna Sven Ahlgren, Einar Almgren, Kurt Lindon, Carl Luthander, Robert Löfgren, Erland Melanton, Gunnar Ruda, Hjalmar Strååt och Herbert Walås. Denna utställning beredde medlemmarna möjlighet att studera verk av nutida konstnärer samt att bland de utställda verken utvälja ett begränsat antal för utlottning. Denna senare ägde rum 10 november med följande resultat:

1. vinst medlemsnr 177 (fröken Gund Lagerwall, Xkr), 2. vinst medlemsnr 107 (hr Lars Wall, GR), 3. vinst medlemsnr 51 (hr David Pettersson, LC), 4. vinst medlemsnr 10 (ingenjör Martin Bjelksjö, Vtv). Styrelsen hoppas att utställningen bidragit till att stimulera intresset för föreningen och hälsar genom KONTAKTEN nya medlemmar välkomna.

Se vidare bildsidorna inuti tidningen!

Sällskapet LME

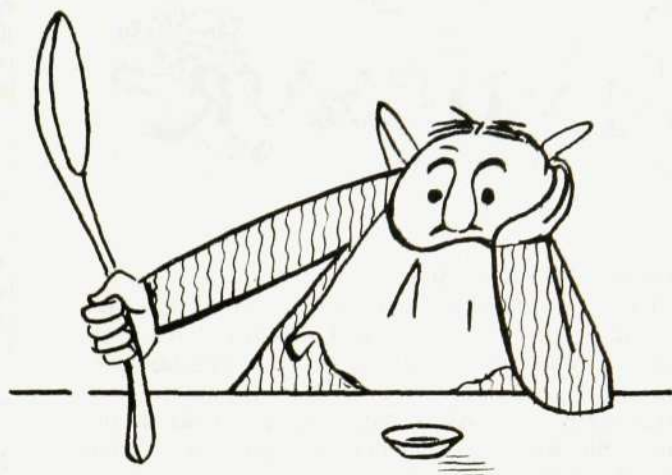
Med hjälp av film i expresstempo och en kommenterande tunga, snabb som en lärkvinge, lyckades ingenjör Erik Wester, Af, tillsammans med Sällskapet LME avverka en världsomsegling på jämnt 43 minuter vid sällskapets sammankomst den 22 oktober. Ändå kom det väsentligaste och förmodligen intressantaste med från den 58 000 km långa resa han gjorde i våras på företagets uppdrag.

Den 28 november höll sällskapet sin traditionella gåsfest på Gillet, där consommén föreföll mera uppskattad än svartsoppan, kvinnan lovsjöngs av hr Torgny Attersjö, Xlp, och det hela så småningom urartade till mer eller mindre separat pytt i panna samt, enligt vad ryktesvis förljades, ett och annat litet nachspiel.

Bordtennis

En serie i bordtennis avdelningsvis för 5-mannalag har startat på LM och vid anmälningstidens utgång 10 november hade 13 lag anmält sig. Denna serie väntas pågå till någon gång i februari månad och matcherna spelas enligt regeln »bäst av tio sets». Varje match består av fem singlar och en dubbel, varvid dubbeln spelas sist. Ordinarie speldagar är måndagar och fredagar kl. 17—20 och lokal är lilla matsalen.

VÄLLINGEN OCH SKEDEN

När det regnar välling har den fattige ingen sked, heter det i ett gammalt ordspråk, vars sanning många har fått erfara. Enligt lagen om alltings naturliga vrånghet vill det å andra sidan inte gärna regna välling, när skedarna finns. Det är den situationen, som inträffar nu. Landets produktion, ur vilken vi alla på det ena eller andra sättet får vårt uppehälle, ökar inte i samma takt som anspråken stiger. Våra två alternativ äro: antingen att sätta till alla klutar för att skaffa mera välling, dvs. öka produktionen, eller att nöja oss med mindre skédar, dvs. dra åt svångremmen.

Den sistnämnda utvägen förefaller inte särskilt tilltalande. Men skall den kunna undvikas, återstår bara att skaffa mera välling, vilket innebär att producera mera. Vi har nämligen inte längre några nämnvärda förråd i skafferiet.

Men även produktionsökningen stöter på svårigheter. Bristen på arbetskraft, råvaror och halvfabrikat är framträdande. Därtill kommer nu också bekymren för kraftförsörjningen.

Det enda vi för ögonblicket kan göra beträffande kraftförsörjningen är att spara — och hoppas på nederbörd. Råvarusituationen kan vi i någon mån påverka i posi-

tiv riktning. Den är beroende av två faktorer — inhemsk produktion och import utifrån. Vi behöver importera stenkol, olja och andra viktiga produkter. Detta måste vi betala med varor, som vi själva tillverkar. Därmed är vi framme vid pudelns kärna, arbetskraftens insats, den personliga insatsen.

Det finns ett bra uttryck, som präglats av alpbestigare. På engelska heter det »we are on the same rope», och det översätts bäst med »vi är beroende av samma rep».

Just nu är vi alla kanske mera än någonsin »on the same rope». Det går inte an, att vi sliter åt var sitt håll. Vi måste känna oss som ett lag, som har att lösa en gemensam uppgift.

Lagandan — vi-andan — yttrar sig i, att man inte sviker laget. Man är ambitiös, maskar inte, man gör sitt bästa, och man hjälper andra att göra det.

Om alla hjälps åt, kan även stora svårigheter besegras. Nålen på den kompass, som visar vägen ur svårigheterna, pekar på gott arbetshumör, sammanhållning och samarbete.

Helge Lissner.

ÄVENTYR hos ANTIPODER

När är vi framme i Midway?

— Får vi se, klockan är ett på natten nu. Tja, vi får väl räkna åtta timmars flygtid och två timmar för tankning och sånt. Ni kommer väl fram ungefär klockan elva i går kväll...

Ovanstående replikskifte ägde rum på Wake Island natten till den 28 juni mellan ingenjör Erik Wester, Af, och en amerikansk flygsergeant.

Ingenjör Wester var mycket riktigt framme i Midway klockan elva på kvällen den 27 juni, ett och ett halvt dygn sedan han startat från Manila morgonen den 27 juni!

Han hade nämligen passerat den linje på jordklotet, där man kan få uppleva två torsdagar i en vecka, datumgränser mellan Wake Island och Midway Island i Stilla havet.

Ingenjör Wester har återkommit från en resa jorden runt för undersökning av möjligheterna på olika exportmarknader. Resan förde honom till Himalayas branter och Hongkongs sjudande Babylon, till den för-

Marknadsliv i Darjeeling i Mount Everests skugga och Dalai Lamas maktområde.

finade ron i Ning-po och det pulserande livet i Calcutta och Singapore, till de oberörbaras kvarter i Bombay och pandit Nehrus ämbetsbord i New Delhi, till fårstekarna och hönsen i Afghanistan och svalbona och hajfenssoppan i Mittens rike. Ty en jordenruntresa består inte uteslutande av affärssamtal och politiska och ekonomiska observationer. Den innefattar också mer eller mindre frivilliga utflykter i gourmeters och stundom även gourmandernas värld.

— Det kan ha sina sidor att sitta vid ett runt lunchbord i urgammal kinesisk miljö, äta svalbon och ruttna ägg, soppor och rökta ankbröst och en massa andra rätter, tillsammans ett 40-tal, dricka whisky, te och varmt risvin och vara den ende i sällskapet, som åtminstone inte i början talar kinesiska. Saken blir inte bättre av att de gästfria värdarna talar en tämligen bedrövlig engelska.

Ingenjör Wester presterar ett moln av cigarettrök, som borde räcka att svepa in större delen av Fjärran östern i, och letar bland några fotografier.

Ning-po telefonförenings styrelse, som bjöd ingenjör Wester på lunch. Det är ingenjör Wester, som står i mitten. (Bilden försiktigtvis tagen före lunchen).

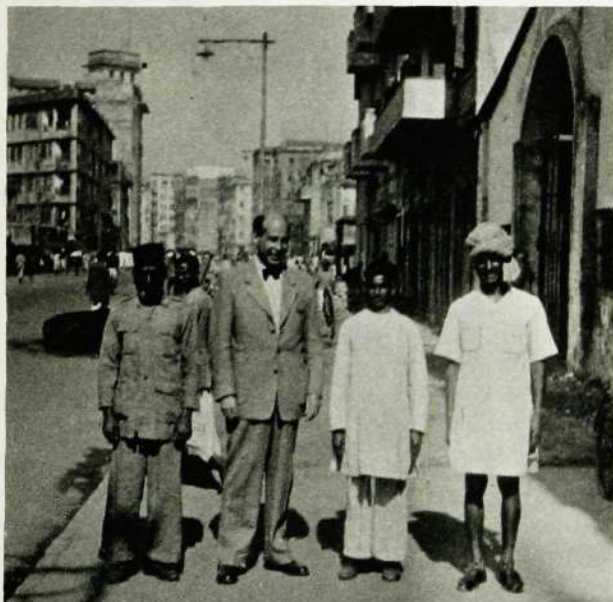
— Det var Telefonföreningen i Ning-po, som bjöd på den lunchen, fortsätter han med något drömskt i blicken. Jag minns naturligtvis inte allt, som serverades, men jag kan berätta litet om hur en sådan lunch går till i största allmänhet. Man sitter alltid kring ett runt bord och mitt på detta står tre à fyra skålar med olika rätter. Den som av skålarnas antal tror sig kunna gissa antalet rätter bedrar sig emellertid. Skålarna byts visserligen tyvärr aldrig ut men rätterna är sällan färre än 30 och serveras utan någon enligt västerländsk matuppfattning logisk ordning. Varje gäst har tre skålar, en risskål, som man också äter soppor ur, en annan skål för kött och dylikt, och slutligen en liten skål, som utgör mellanstation mellan »karotterna» och »tallriken» och dessutom »kryddstation» för saltning, peppring, säsning etc. »Besticket» består av en liten porslinssked för soppor och så chopsticks, dvs. matpinnar, med vilka man också serverar sig från »karotterna». Råkar man få för mycket säs, slår man ut den på bordduken, där också alla eventuella matrester hamnar. Det hör till. Skulle man råka rapa av all välfägnaden, är det ingen som tar illa upp, men dylika manifestationer av välbefinnande är inte obligatoriska som i Japan, där det hör till god ton att sörpla, smacka och prestera långa, flottiga rapningar. Frånsett de »ruttna» äggen, som jag inte tilltalades särskilt av, står den kinesiska matkonsten — jag und-

viker med flit ordet kokkonst — fantastiskt högt. Deras klara buljonger med grönsaker, fisk och kött är utsökta. Hajfenssoppan har litet limartad konsistens men smakar härligt. Den påstås för övrigt spela en inte oväsentlig roll för den kinesiska rasens fortbestånd, något som jag naturligtvis inte kan bedöma. Rökta ankbröst är också gott. Då och då bjuds omkring ris, men det ska man akta sig för att röra. Gör man det, förstår värden, att gästen inte uppskattar den andra maten.

Till maten serveras, som jag nämnde, te, whisky och varmt risvin. För gästen gäller regeln »dry bottom», dvs. han ska tömma ett jätteglass whisky varje gång någon dricker honom till. Man har dock rätt att använda två glas, ett stort och ett litet. Man fyller det lilla glaset från det stora och kan på det sättet undvika att hamna under bordet. Risvinet är för övrigt mycket förrädiskt.

Men det kanske kan vara på tiden att lämna Kina och tala lite om Indien istället. Läget där får sin huvudsakliga prägel av att de 250—300 miljoner hinduer, som utgör majoriteten av landets befolkning, till mycket stor del är kastlösa och lever under miserabla förhållanden. Följden blir en mycket låg och primitiv genomsnittsnivå. Jordbrukets otroligt låga ståndpunkt är en belysande detalj. Kreatursspillningen används som bränsle och byggnadsmaterial, aldrig till gödning. Bevattningen sköts av enklast tänkbara uppfodringsverk, dragna av oxar. Jorden är styckad i mycket små lotter och bönderna är så fattiga, att de inte ens har kapital att köpa de mest nödvändiga verktygen för. Därför råkar de i händerna på samvetslösa procentare och blir totalt utsugna.

Engelsmännen har genom försöksodlingar visat, att en blott obetydlig höjning av jordens avkastning skulle göra Hindustan självförsörjande som Pakistan. Men det blir svårt att åstadkomma denna höjning med en så utarmad och med modernare brukningsmetoder

Tre bilder från Calcutta. Överst till höger ett par lamm, som tålmodigt väntar på att offras i det tempel, vid vars grind de är bundna. Här ovan syns ingenjör Eric Wester och Telefonaktiebolaget LM Ericssons Calcutta-personal på en stärkande promenad i staden och t. h. en vacker bild av Victoria Memorial som speglar sin vita marmor i en stor damm. Den stora byggnaden som, vilket namnet anger, uppförts till minne av drottning Victoria, används nu till bibliotek.

obekant bondeklass. Som det nu är, har de livskraftiga, på en helt annan nivå stående muhammedanerna i Indien hand om kornbodarna och krigarna. Samtidigt kommer största delen av landets folkökning, som uppgår till ca 5 miljoner om året, på hinduernas del. Man kan fråga: India, quo vadis?

I Calcutta blev jag vittne till likbränning vid den heliga floden. En ganska brutal guide förde mig till den plats, där människoeffren förr ägt rum, och sedan till likbränningsplatsen. Makaber syn! Om den döde har en son, skall denne krossa hans huvudskål. Men många av de avlidna har inga söner. Hör man på avstånd en dov knall som ett kanonskott, vet man alltså, att en huvudskål sprängts av hettan från likbålet. Naveln brinner aldrig. Den slängs i floden, vars heliga vatten i flaskor och skålar bärs hem av de fromma, som använder det för rituella ändamål, badar sina barn i det och låter dem dricka det. Det bidrar på så sätt effektivt till att hålla folkökningen i Indien inom rimliga gränser.

Genom förmedling av en inflytelserik person fick jag tillfälle att träffa pandit Nerhu. Den ståtlige, vithåriga mannen, klädd i rödbeige och brunt, satt vid ett jättelikt skrivbord i ett stort rum, dit jag fördes av guldsmidda herrar och där jag introducerades av en sikh. Nerhu talade en utsökt oxfordengelska och var diplomat ut i fingerspetsarna. Han svarade aldrig direkt på mina frågor, som rörde sig kring kommersiella problem, utan hänvisade till sina ministrar.

Mitt oförglömligaste minne från Indien är dock Mount Everest på Himalaya. Jag hade tagit kvällståget från

(Forts. på sid. 117)

Som en minaret skjuter det fristående tornet upp över byggnadskomplexet.

Tornets yttre mått är $4,93 \times 5,85$ och höjden är 72 meter. Tornkrönets höjd över slusströskeln är 109 meter, dvs. toppen befinner sig på samma nivå som kronorna på stadshustornet.

Antalet våningar är 21 och balkongerna befinner sig på 61 resp. 65 meters höjd över marken.

En av de största svårigheterna har varit att hålla lodlinjen, dvs. se till, att inte tornet »byggs i krök» eller börjat luta. För att förebygga en sådan lutning har man begagnat sig av 3 olika mätningsmetoder. För det första har från 4 punkter i terrängen noggranna mätningar med teodolit företagits med jämna mellanrum. På själva gjutformen har man vidare haft monterat ett vattenpass, bestående av fyra genom gummislangar kommunicerande glasrör, placerade på formens fyra sidor. Slutligen har man också begagnat sig av 8 s. k. lodskruvar, fastsatta på formens yttersidor. Genom dessa lodskruvar kan eventuella avvikelser från lodlinjen konstateras på ungefär samma sätt som man kontrollerar inriktningen av ett eldvapen.

Var och en av tornets 21 våningar kommer att innehålla ett rum med fönster åt alla sidor. En hiss i sydvästra hörnet och en spiraltrappa skall leda upp till tornets krön.

Radiotornet skall användas för arbeten inom kortvågsområdet från ungefär 10 meters till 1 centimeters våglängd. En helt ny teknik för radioöverföring med ytterligt korta radiovågor med en våglängd mellan 1

HÖGT TORN FÖR KORTA VÅGOR

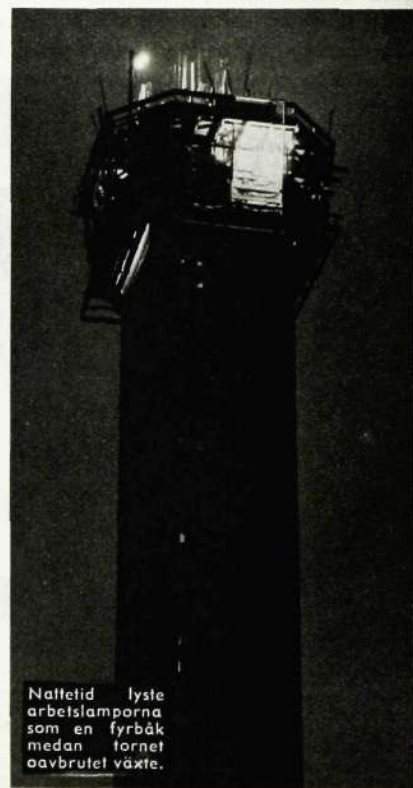
Det har spekulerats åtskilligt kring det radiotorn, som L M Ericsson i Midsommarkransen uppfört i samband med laboratoriebygget. Särskilt bland dem som under lunchrasterna flockades kring tornbygget kunde man ibland få höra rätt befängda fantasier om den tillämnade höjden, antalet våningar, tornets hållfasthet osv. Därför kan det vara på sin plats med en liten redogörelse. Vi börjar med de rent byggnadstekniska detaljerna.

Tornet vilar på en betongplatta, gjuten i en 5,5 m djup nersprängning i berget, och är alltså genom plattan förankrat i detta. Någon risk för att

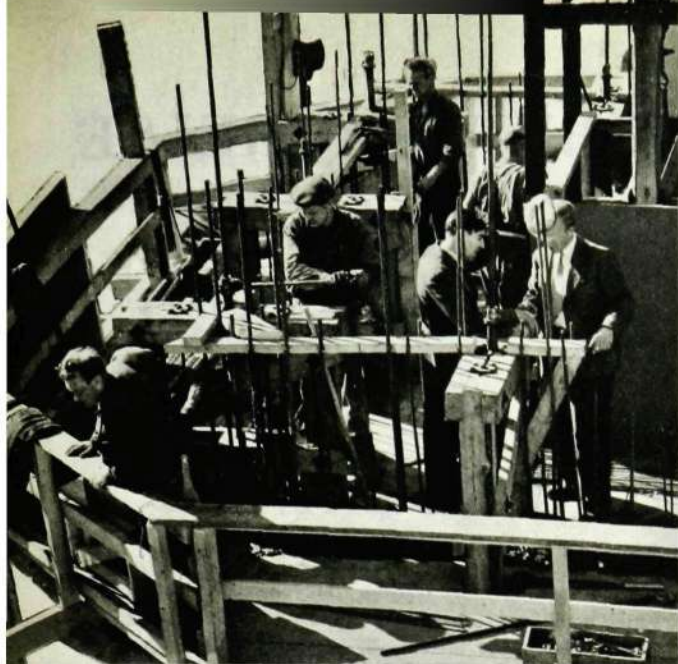
tornet skall blåsa omkull föreligger alltså inte. Det är istället beräknat kunna motstå trycket av en orkan om 50 sekundmeter. Från plattan till marknivån går en sockel, från vilken tornets väggar sedan reser sig. Byggnadsarbetet har utförts enligt den s. k. glidformgjutningsmetoden. Formen, som består av en ytterform och en innerform, har vilat på tio i betongen ingjutna klätterjärn, som stuckit upp ovanför betongkanten och längs vilka formen skruvats upp i den mån den ifyllda och vibrerade betongen fått tillräcklig stadga. Gjutningen har alltså fortgått kontinuerligt dygnet runt under tre veckors tid och tornet har vuxit med en fart av omkring 330 cm per dygn.

Betongen är dels kraftigt armerad, dels blandad efter ett mycket noggrant recept. Ingredienserna är finsingel, sand, mjälsand, kalkfiller, harts, vatten och standardcement. Blandningen har gjorts i något olika proportioner alltefter den uppnådda höjden, så att hållfastheten vid basen är större än vid krönet.

Byggnadskroppen till L M Ericssons radiotorn i Midsommarkransen står nu färdig, 72 meter hög och med 21 våningar. Tornet göts på den korta tiden av 3 veckor och arbetet pågick dag och natt. Tornet skall användas för experiment med mikroradiovågor och bland annat skall förbindelse upprättas med en station i skärgården för utvärderande av de klimatiska förhållandenas inverkan på de ultrakorta radiovågorna.

Nattetid lyste arbetslamporna som en fyrbåk medan tornet oavbrutet växte.

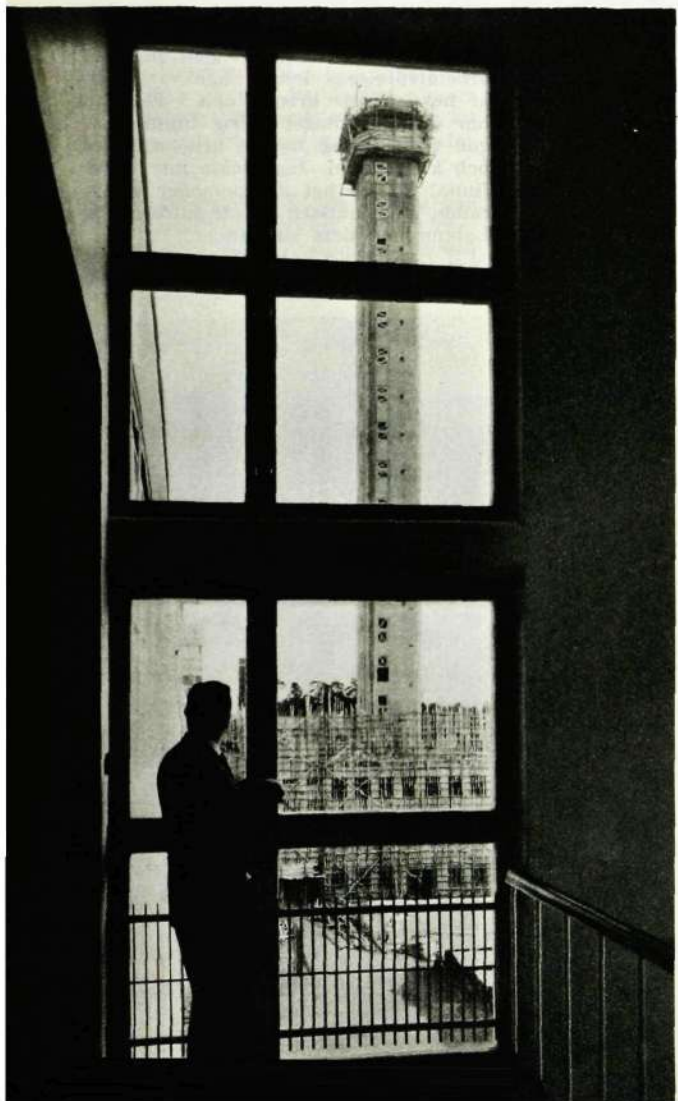

Ovanstående bild ger en ganska god uppfattning om glidformsteknikens tillämpning.

och 10 cm, den s. k. mikrovågstekniken, håller på att utvecklas. Utbredningen av dessa radiovågor är ännu delvis outforskad, och för Sveriges del gäller det särskilt att komma underfund med vilken inverkan våra speciella klimatiska förhållanden har på dem.

I motsats till de längre radiovågorna utbreder sig de korta på samma sätt som ljuset, dvs. de måste ha fri horisont för att tillryggalägga sträckan mellan sändare och mottagare. Därför måste sändarna placeras myc-

En vacker bild av tornet, tagen från utställningstrappan. Vid fönstret tornets arkitekt, Ture Wennerholm.

ket högt upp. I likhet med ljusvågorna kan mikrovågorna riktas med hjälp av elektriska spegelantenner av olika utföranden. De lämpar sig därför väl för telefonförbindelser mellan fasta punkter. Det är därför att vänta att interurbana telefonsamtal i framtiden kommer att anordnas som mikrovågradiolänkar.

Antennspeglar av det slag vi här omnämnt kommer snarast möjligt att uppsättas på tornet, så att försöks- och forskningsarbetena kan komma igång. Förbindelse skall upprättas med en station i Stockholms skärgård för kontinuerlig undersökning av vågornas längd under varierande väderleksförhållanden. Förbindelse kan erhållas med så avlägsna orter som t. ex. Södertälje. Tornet lämpar sig också mycket bra för televisions-sändning och för sändning av frekvensmodulerad radio, som särskilt används för radiotelefoni till bilar och bl. a. tagits i bruk av stockholmspolisens radiobilar.

De sändarutrustningar, som används inom mikrovågstekniken måste ligga nära antennerna. Därför kommer de översta rummen i tornet att inredas till laboratorium för detta ändamål. De underliggande rummen ska tills vidare användas som förrådslokaler, men kommer i en framtid också att inredas till laboratorier.

TELEFON GENOM ÖKNEN

Den 10 oktober 1947 invigde Mexikos president, Lic. Miguel Alemán, den nya telefonlinjen mellan provinserna Sonora och Baja California.

Denna 540 km långa linje, som i runt tal kostat 3 miljoner pesos, är märklig i det hänseendet att den till övervägande del går genom öken, att den åstadkommit i intimt samarbete mellan Empresa de Teléfonos Ericsson samt civila och militära myndigheter i Mexiko, vilka senare ställt erforderliga ingenjörstrupper till disposition för linjens byggande, samt att den slutligen möjliggör direkt telefonförbindelse mellan det centrala Mexiko och den avlägset liggande halvön Baja California över uteslutande mexikanskt område. Tidigare hade man måst anlita omvägen över U. S. A.

På bilden härövan, tagen vid presidentens invigningssamtal från Mexico City, ses från vänster räknat: Försvarsministern general Limón, direktör Beckman i Empresa de Teléfonos Ericsson, Mexikos president samt kommunikationsministern Lic. Garza López.

För Empresa de Teléfonos Ericsson betyder den nya linjen att dess interurbannät utsträcks från Oaxaca i sydost till Mexicali i nordväst, en linjesträcka på ej mindre än 3 350 km eller ungefär fågelvägsavståndet mellan Stockholm och Kairo.

Typisk engelsk kolgruvearbetare.

ARBETARRÖRELSE

och

UNGDOMSVÅRD

i

ENGLAND

Engelsk ungdomsvård arbetar i mycket efter samma linjer som den svenska, medan det råder en ganska markerad skillnad mellan engelsk och svensk arbetarrörelse, konstaterar fru *Valborg Lindén, Atp*, som i år erhölet ett av LM:s stipendier för studier utomlands.

Det engelska arbetarpartiet (Labour party) har i dag majoritetsställning i det engelska parlamentet. Det har tidigare vid två tillfällen varit i en liknande situation, år 1929 och år 1931, ehuru då ingen klar majoritet förefanns i underhuset. Vid valet år 1945 vann arbetarpartiet en stor politisk seger och har nu 395 ledamöter av 640 i underhuset. Väljarunderlaget för partiet är om man jämför med svenska förhållanden ej så stort som man tänker sig med tanke på det stora antalet representanter i parlamentet, vilket förklarar av att man i England tillämpar majoritetsval och ej som hos oss proportionella val.

Labour började sitt arbete från mycket ogynnsamma utgångspunkter. Till följd av kriget hade Englands världshandel sjunkit katastrofalt och en hel del andra omständigheter bidrog till den svåra situationen. Sålunda har 2 och en halv miljoner hus blivit förstörda eller skadade under kriget, många reparationsarbeten måste utföras och maskiner nyanskaffas, miljontals män har varit borta från produktionen, pensioner och kompensationer har måst utbetalas till följd av kriget och socialvården har utökats betydligt. Allt detta har medfört, att England för närvarande ger ut mera än det förtjänar. Som England till över hälften av sitt behov är beroende av import blev det därför en av regeringens mest angelägna uppgifter att söka öka produktionen. För att kunna upprätthålla levnadsstandarden från krigstiden har man som bekant varit tvungen att ta ett större dollarlån från Amerika, vilket dock icke kommer att räcka så länge som man beräknat. Engelsmännen kommer säkerligen att ställas inför utsikten att ytterligare sänka levnadsstandarden, om ej exporten kan ökas till önskad omfattning.

Ett annat problem, som vållar regeringen huvudbry är kolonialfrågan. Indien har ju nyligen blivit fritt och här och var i dominions kräver man större frihet. Under min vistelse i London, närmare bestämt den 15 augusti, fick jag tillfälle att närvara vid ett

större möte, då hinduerna i London firade sin första frihetsdag. En annan dag hörde jag i underhuset en debatt, om Palestinafrågan, och vid ett senare tillfälle träffade jag en delegation niger från Nigeria, unga, högt bildade personer, vilka hade kommit till London för att söka utverka större frihet för sitt folk. Bara den sistnämnda gruppen representerade 44 miljoner människor.

Labour har publicerat sitt program i en broschyr med namnet »Let us face the future». Under de två år Labour suttit vid makten har en hel del av detta program förverkligats. Viktiga reformer har sålunda genomförts, av vilka här endast några stycken kan nämnas. 4 880 000 människor har demobiliserats, arbetslösheten har sjunkit till 272 000 mot 1 200 000 i juni 1939. 200 000 nya bostäder har byggts och 5-dagarsvecka för gruvarbetarna har införts, vilket i varje fall i början medförde att kolproduktionen steg högst väsentligt. Dockarbetarna har erhållit veckolön. Bank of England har nationaliserats, elektricitetsindustrin håller på att nationaliseras, likaså landsvägs- och järnvägstransporterna samt civilflyget. Budgeten har balanserats. 4 ½ miljoner människor har befriats från inkomstskatt. Barnbidrag utbetalas för alla barn efter det första, ålderdomspensionerna har höjts, en väldig reform har beslutats för hälso- och sjukvårdens förbättring. Genom en ny lag möjliggöres en verklig stads- och samhällsplanering m. m. Ransoneringsystemet har fungerat bra, svarta börsen är tämligen liten och livsmedelspriserna har hållits nere. Ingen behöver svälta fast maten givetvis är monoton och så gott som allting är ransonerat. Hälсотillståndet är gott, särskilt bland barnen, men krigstiden har utgjort en mycket stark påfrestning på de engelska husmödrarna, som har fått försaka och sitta emellan på olika sätt. Särskilt klädfrågan är brännande.

Engelsk arbetarrörelse har vissa karaktäristiska drag, som är väsentligt olika

arbetarrörelsen på kontinenten och i Skandinavien. Man finner sålunda att marxismen inte alls spelat någon avgörande roll inom engelsk arbetarrörelse och det finns inte ett uns av marxism inom engelsk socialism. Engelsk arbetarrörelse är överhuvudtaget inte intresserad av teoretiska spekulationer utan söker praktiskt lösa de olika uppgifterna. Man märker också att den engelska fackföreningsrörelsen har mycket starkt inflytande inom partiet. Ett annat utmärkande drag är att Labour har en så intim kontakt med kristendomen. Ett flertal av den engelska arbetarrörelsens ledare har varit och är bekännande kristna och i England har överhuvudtaget aldrig funnits någon motsättning mellan arbetarrörelse och kristendom. Jag tyckte mig också finna, att en hel del personer tillhörande medelklassen visade intresse för Labour och dess strävanden.

Första majdemonstration på Victoria Embankment i London.

Utmärkande för engelskt liv i allmänhet och sålunda även för engelsk uppfostran och ungdomsvård är den stora åsiktstoleransen. Man frapperas också snart av den förtroendefulla inställning visavis varandras verksamhet, som präglar hela det engelska ungdomsarbetet. Det fria initiativet har mycket stort spelrum och detta har till följd att hela ungdomsvården är oerhört differentierad och schatterad och det är svårt för en utlänning att vid ett flyktigt besök få något grepp om ämnet. För att söka skapa mig en viss uppfattning om engelsk ungdomsvård besökte jag olika organisationer för ungdomsarbete, t. ex. K. F. U. M. och K. F. U. K i London, the *Youth House*, ett settlement i East End m m. Jag tyckte mig finna, att den engelska ungdomsvården i stort sett arbetar efter likartade linjer som den svenska eller rättare sagt vi arbetar efter engelskt mönster. Den moderna svenska ungdomsvården har hämtat många viktiga impulser från England. De ungdomsorganisationers lokaler, som jag besökte i London, bar spår efter kriget, men man sökte trots allt göra det bästa möjliga av situationen och jag mötte överallt ett levande intresse att skapa ett gott arbete för ungdom och av ungdom.

Ungdomsrörelsen i England har tre stora centralorgan. Det största och viktigaste är *The Standing Conference of National Voluntary Youth Organisations*, i vilken praktiskt taget allt frivilligt ungdomsarbete är representerat. Inget som helst tvångsvis bedrivet ungdomsarbete finnes i England, de politiska ungdomsföreningarna är nästan obefintliga. År 1939 bildades *Youth Service*, vilket är den gemensamma be-teckningen på alla de åtgärder, som det allmänna England vidtar för att stimulera det frivilliga ungdomsarbetet.

Huvudpunkterna i *Youth Service* kan sammanfattas på följande sätt: 1) ekonomiskt stöd från det allmänna åt den frivilliga ungdomsrörelsen i dess skilda former både till lokaler och avlöning

Ung elev i en engelsk verkstadsskola.

av anställda ledare. Enda villkoret är att ungdomsarbetet skall vara opolitiskt och av uppfostrande art och att myndigheterna tillåts inspektera. 2) Myndigheterna medverkar även organisatoriskt i *Youth Service*. I varje större kommunal enhet finnes en s. k. uppfostringsmyndighet, *Local Education Authority*, vilken på uppdrag av staten planlägger och stimulerar ungdomsarbetet. Uppfostringsmyndigheten är skyldig att samarbeta med de frivilliga ungdomsorganisationerna och den är också högsta skolmyndighet för resp. county (län) eller stad. Vissa counties har heltidsanställda ungdomskonsulenter. 3) Till *Youth Service* kan man även räkna åtgärderna att förbättra det engelska skolväsendet enligt en lag av år 1944. Övre skolpliktsåldern höjes till 15 år, varjämte ungdom, som slutat skolan, är skyldig att fortsätta sin utbildning i efter skandinaviskt mönster nyupprättade folkhögskolor en dag per vecka under 14 veckor pr år. Obligatorisk morgonbön och kristendomsundervisning införes i alla statligt-kommunala skolor. Man märker snart, att även ungdomsvården i England, liksom arbetarrörelsen, står

mycket närmare kristendomen än vad fallet är i Sverige.

De två återstående viktiga nationella samarbetsorganen för ungdomsarbetet i England är det statsunderstödda *The Youth Department of the British Council of Churches* och *The Youth Committee of the Free Church Federal Council*. Det förstnämndas uppgift är att representera de kristna kyrkorna utåt, då det gäller ungdomsfrågor, publicera allmänna riktlinjer för dessas lösning samt utbilda ungdomsledare. Det andra organet utgör en träffpunkt för olika ungdomssekreterare för de olika frikyrkosamfundet, vilka personer sedan samarbetar.

England har just nu många och svåra problem att brottas med. Man får dock ett allmänt intryck av att engelsmännen biter ihop tänderna och söker göra det bästa av situationen. England har tidigare varit i svårartade situationer och övervunnit dessa och man får hoppas att engelsmännen kommer att klara den kris de just nu befinner sig i, kanske en av de svåraste i imperiets historia.

I en sådan här trist miljö får ty-

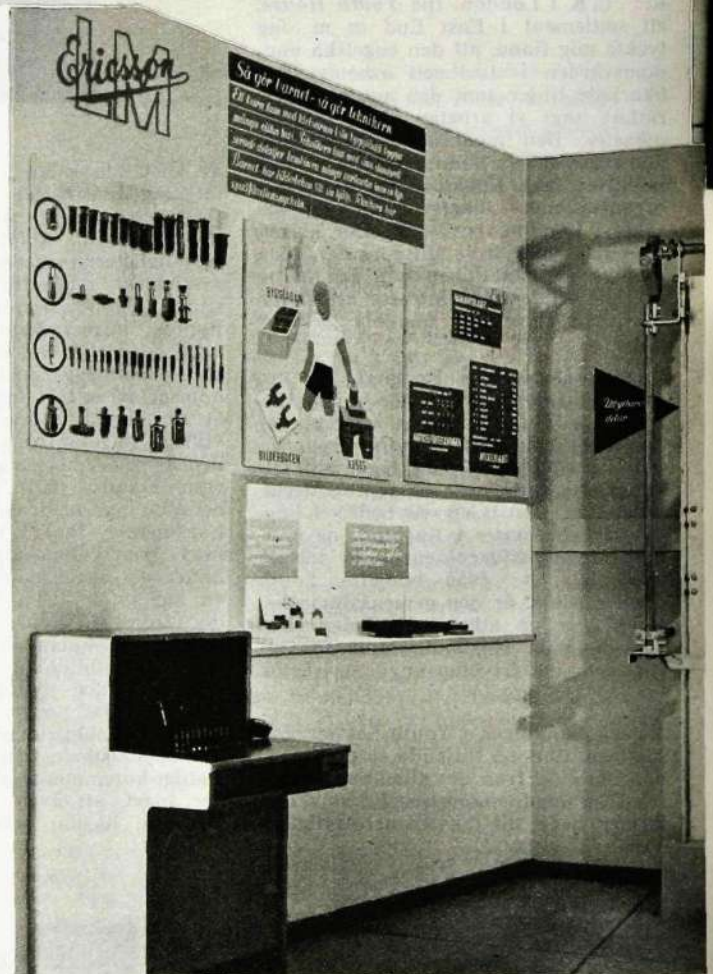
BILD- svepet

LM i Midsommarkransen fick för en tid sedan ett romantiskt-exotiskt besök ända från Indien. Det var Mr. och Mrs. Chandran från Bombay, som under en studieresa i Sverige avlade ett besök i fabriken och plåtades i utställningshallen (ovan).

LM:s konstförening har som omnämnes på annan plats i tidningen haft utställning och utlotning av konstverk. Dragningen förrättades av lilla Birgit Jensen och ingenjör A. Redtzer höll i »urnan» (nedan).

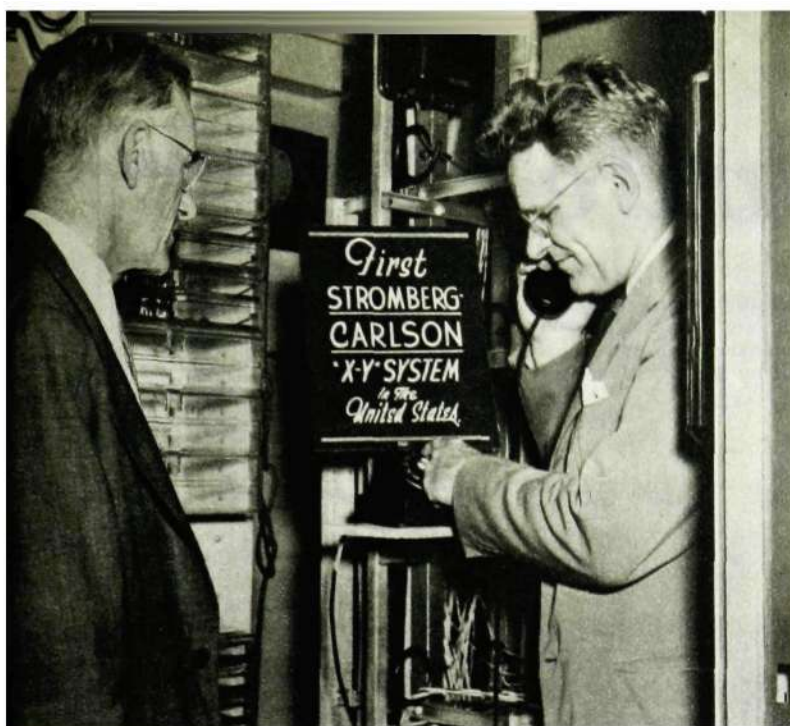
På rationaliseringsutställningen i Tekniska Museet — Maxeta — var LM Ericsson representerat med den exposé, som syns till höger.

Åtta industrier i Ulvsunda har i samverkan med ABF i år anordnat sin andra utställning av målningar, teckningar och skulpturer, utförda av anställda inom företagen. Från Ermi utställde Rolf Lundquist, ViC och Helge Larsson, Vta 2. På bilden nedan till höger syns de båda utställarna tillsammans med fru B. Hedman, Pk, Ermi.

Lördagen den 11 oktober var det kungligt besök på LM i Midsommarkransen. Danska kungaparet och svenske kronprinsen med uppvaktningar gjorde en omfattande rundvandring genom företaget. På motstående sida betraktar danska kungaparet och direktör Helge Ericsson, den till besöket färdigställda modellen av huvudfabriken.

Som vi meddelade i förra numret av KONTAKTEN har USA fått sin första autmatstation med XY-värljare i det Kittanning Telephone Company invigt en anläggning i Worthington. Bilden t. v. visar chefen för Kittanning Telephone Company K Ben Schotte, när han ringer det första officiella samtalet. Dr Ray H Manso chef för Stromberg-Carlson Company, som levererat anläggningen, tittar på. En delegation från Venezuela har hittat vägen till HF. Bilden här ovan togs i utställningslokalen och visar från vänster: Ingenjör G Eklund, dr Fernández Morá känd venezuelansk kirurg och assistent hos professor Olivecrona, ingenjör G Ferstedt, ingenjör Hacklin från Sentab, arkitekt Chataing, venezuelanska regeringens sjukhusexpert, dr Fernández, hälsövardsminister i Venezuela, samt direktör S Åber

Högtravande

Vad stort sker, sker tyst, sa Geijer. Denna djupa sanning tycks äga sin speciella tillämpning på en del avdelningar inom LM, vilket vi noggsamt får erfarra, när vi söker stoff till en krönika. Därför hoppar vi med så mycket större tacksamhet på danska kungaparets besök, vilket ju berörde åtskilliga avdelningar i både högkropp och lågkropp.

Kungliga besök brukar åtföljas av stjärnregn. Det var inte fritt, att vi själva väntade oss en liten trissa. Dels var vi inne och föreslog, att personsökaren i utställningshallen skulle ställas på rött och vitt, dels var vi med och provskrev den nya reservoirdammen och konstaterade att den gav tillräckligt mycket bläck ifrån sig för att anstå en riktig kung. Men vi fick ingenting. Inte heller personalen på Intressekontoret, trots att de »arrangerade spontana hyllningar» för kungaparet. När högst detsamma gav sig iväg igen.

Apropå det höga besöket kommer vi att tänka på en liten passus i de dagboksanteckningar, varmed drottning Victoria av England fyllde ut sin lediga tid och en massa papper. Drottningen var som bekant behäftad med en god portion sunt förnuft både politiskt och ifråga om andra av tillvarons väsentligheter, även när dessa gick utanför rostbiff och konserverad mangofrukt. Oscar II och drottning Sophia hade varit på besök, mottagna med all övlig ståt. I sin dagbok antecknade den gamla drottningen: »Kungaparet av Sverige och Norge har varit här. De tycks vara präktiga och snälla människor.»

Det är säkert danska kungaparet också.

På tal om kungabesök, så kommer vi också att tänka på en gammal, men evigt ung historia från Carl XV:s glada dagar. Den allt utom konventionelle kungen gjorde ett officiellt besök i någon liten landsortsstad och mottogs naturligtvis av bl. a. borgmästaren, som använt större delen av de närmast föregående dagarna till att läsa över det hälsningstal han skulle improvisera när den höge gästen anlände. Nå, kungen kom, och till en början gick det skapligt. Men när den gode borgmästaren kom till orden, »som nu i en följd av år lyckligt burit spiran i Sverige» knöt det sig:

— Eders majestät, som nu en följd av år, birat sparar, nej, barat spurin, hm, spurrat biran — hm, hm sparat...

Men nu blev det för mycket för Carl XV. Han lutade sig fram, klappade borgmästaren på axeln och sade:

— Hördu, håll nu käften, så ska du få vasen...

Och nu övergår vi till en stor händelse på LM, som av naturliga skäl inte heller mörklagts eller camouflerats. Vi menar tornbygget i Midsommarkransen. Det har nu fått sin fulla höjd utan att någon brutit nacken av sig. Ja, vi har förstås aldrig hyst någon oro för byggpersonalen, som väl klarar sig i alla väder, men så mycket mer för de stackars LM-arna, som aldrig tillförne så ofta och andäktigt lyft sina ögon mot skyn. Det sägs, att sjukavdelningen noterat nytt rekord i sensträckningar och vridna halskotpelare.

När nu tornet i alla fall lyckligt står där, inställer sig frågan, varför och till vilket ändamål det byggts. Idrottsledaren vill ha en bassäng inunder och använda det till hoppturn. Esperantisterna vill ha bort det. De fruktar, att det ska inverka menligt på världsspråkstankens framgång. Hr Karlsson i porten, som är göteborgare, undrar hur mycket man egentligen hade från början, när tornet blev rest...

Herrn till höger om oss vid lunchbordet hoppas på litet vidare vyer. Damen till vänster önskar litet mera överseende.

Viskningen i korridoren antyder, att det är ett utslag av högfärd. Herr Hallberg, Lef, förmodar, att tornet med lämplig rappning ska bli ett elfenbenstorn för några av LM:s största tänkare.

(Med Elefantorden?)
Fröken Nyanställd: — Det har väl byggts för LM:s högste ledare.
(Ja, åskledaren!)

Anonym Röst i lokaltelefon förmodar, att tornet byggts för att LM-arna ska få något att se upp till.

En besökare på redaktionen anser, att det bör bli passande sockel till Fritidsgudinnan.

FRÅN FESKELÄGET

Lördagen 27 september va anläggninga i Feskeläget me föman och abbörrfeskan Calle Hellström i spettsen, ute på makrellfeske. Ekenskisar, vicket feske, där skulle i vatt me, i, som allri har sett rekti fesk. Kom nu ente å tala öm »Melan» där får i bara sonnt som vi storsjöfeskare agnar me. Nä kisar, vell i ha en lecksjon i hur en hanterar e dörj, så kom hit te Götet nu, när tösken å makrella går té. Men i vågar la ente, lika lite som Reckad å de annre, som skulle komma hit å spela böll i höstas, di tänkte la på alle målena de skulle få plöcka ur nätena, men te våren e i välkômna, då ska vi ta imot er me varma servetter. Men de säger ja, Reckad: »Close the Net» annas blir de målkalas. Men vi ska vara snella emot er, vi ska bara jöra en 5-6 sylar på er småpöjkar, för böll och feske de behäskar vi, som i ekenskisar ente har en aning öm. Me detta lella brev frå Götet och hälsning te er alla slutar

eran KAL

Själva undrar vi blygsamt, om det är meningen att hänga upp Midsommarkransen på det.

Tornet med vidhängande laboratoriebygge har för övrigt märkligt nog uppmärksamrats även utanför det taggtrådskrönta stängsel som skyddar LM-arna mot dåliga inflytanden utifrån. Vi hörde för lite sen följande samtal i en spårvagn på linje 17 K (vick).

— Hörru, haru sett vicket jala komplex LM smäller opp nu igen!

— Det behövs. Min kompis, som jobbar där, säger att för varenda jobbare som slutar, anställer dom två tjänstemän.

Det var väl därför vi inte fick plats vid lunchbordet häromdagen.

OCTOPUS

KNUT KÅELL

60 år

Det går en elektrisk impuls genom X när Kåell, Knut, står i salen. Minst hundra svåra problem knäcks i varje minut i lokalen, idéer och hugskott, en mäktig älv ur flitiga hjärnor stiger och flödar kring ritbräden — Kåell själv går in på sitt rum och tiger.

En viskning löper från bord till bord, det är lite svårt att fatta den nyhet, som sprids, så sällan spord, att någon sett Kåell skratta. I ansiktsmusklerna, huggna i sten, ett leende sällan spritter där koncentrerad och helst allen' i OS-tankar han sitter.

Törhända han finner sin ställning svår att ständigt han synes så bister? Nej, svaret är, att hans tanke står kring väljarrelä och register. Kring uppfinnarnamnen det ofta spänns ett nät av skumma intriger — låt andra kiva om ära och glans, Knut Kåell, han tänker och tiger.

Nu skyldrar för Kåell väljarstativ, nu hurrar hans arbetskamrater i takt för hans sextioåriga liv hans flit och hans uppfinnardater. Hans lov sjunger väljarna växelvis likt bisurr på blommande ängar, multipelmattorna spelar hans pris på alla de femhundra strängar.

TERSITES

Alphabesök på Nationalmuseum

Vad är det som skiljer Rembrandt och Rubens åt? Detta och mycket annat fick vi veta, när vi följde fritidskommittén vid AB Alpha på dess vandring i Nationalmuseum. Där var Rembrandts stämningsfulla mot Rubens av starka färger sprakande och gnistrande tavlor. Bouchers mera beslöjade, spröda, kanske litet salongsmässiga stil. Där var också van Gogh, som brasade på med rikligt av färg på sitt inspirerade sätt. Där var Cezanne med sina förnäma, fina landskap. Även svenska målare var rikt företrädde. Josephson med sina av romantik färgade dukar, von Rosen med sin berömda målning, föreställande Erik den XIV, Karin Månsdotter och Göran Persson.

Bellson

Efterföljansvärt exempel

Fru Hellström, Vas, har bett oss meddela, att hon numera ändrat sitt namn till rätt och slätt fru H.

Ändringen har företagits av hänsyn till elströmsransoneringen.

HONNÖR FÖR EN MÄSTERHUGGARE

Mästervedhuggaren får sitt pris av intendent Lindberg

KONTAKTEN presenterar här LME:s mästervedhuggare, *Bror Andersson, Vta 37*, som under fritidshuggning på 7 lördagar och söndagar åstadkom 52 kubikmeter ved. Hr Andersson har erhållit LME:s »vedpremium» på 200 kr. för prestationen, förresten ungefär en 50-lapp mera än det belopp Stockholms stad gav sin bästa vedhuggare. Huggningen ägde rum lördagar och söndagar 16 aug. — 1 oktober i Västerhaninge, dit Reso skjutsade deltagarna i buss. 25 LM-are deltog, ungefär $\frac{2}{3}$ från verkstäderna och resten kontorsfolk. De individuella prestationerna varierade från 1 kubikmeter till 52 och den av LM-arna åstadkomna totala vedmängden var 182 $\frac{1}{2}$ kubikmeter.

— Man fick ligga i rätt ordentligt, för att kunna placera sig säger hr Andersson och tävlingsmomentet gjorde att man slet hårdare än annars. Jag är inte alldeles ovan vid skogsarbete — jag bodde på landet tills jag var 19 år och höll på med skogshuggning på Gotska Sandön under metallstrejken — men nog kändes det både i rygg, armar och händer. Blåsorna satt i en bra tid efteråt.

AKTUELT SUK

ved en Hjelpe-Aktion

Engang, da Fanden havde Vrøvl med sin Økonomi, hans Oldemor ham gav det Raad at lave Lotteri, men Fanden tog al Æren selv, endskønt det var en andens; de fleste mener nutildags, at den Idé er Fandens.

(»Rørposten»)

Ett vackert erkännande

På en festlighet på Grand Hotel i Salt-sjöbaden har landshövding Levinson till industribrandkåren vid Sieverts Kabelverk överlämnat en plaket för berömvärd släckningsarbete vid eldsvådan den 21 januari 1947. Vidare överlämnades ett förtjänstecken att uppsättas ovanför dörren till Sieverts Kabelverks brandstation, varjämte diplom »för deltagande i berömvärd släckningsarbete», utställt av Svenska Brandkårens Riksförbund, utdelades till följande personer: Maskinmästare *H Andersson*, ingenjör *E Pripp*, brandmännen *R Andersson*, *G Ankert*, *A Englund*, *A Holtz*, *E Karlsson*, *P Karlsson*, *Markus Kyller*, *Martin Kyller*, *A J Laurell* och *P Renvall*.

Eldsvådan hade uppstått i starkströmsprovningen i norra fabrikskällan. Redan en minut efter eldens utbrott alarmerades brandkåren genom LME:s automatiska brandalarm. Ett överhettat värmeskåp brann explosionsartat, en stor transformator för 400 000 V och en torkanläggning antändes och hettan var så stark, att lanterninglas för 15 000 kr sprängdes, trots att en del av dem var belägna 70 meter från eldhärden. Röken från torkanläggningen var bemängd med fogsengas.

Trots rök och hetta och trots att man till en början inte visste, om strömmen brutits, angrep brandmännen under ingenjör Prippts ledning elden, som man med hjälp av 3 slangledningar snart blev herre över. Eftersläckningen i de brinnande lanterninerna tog dock flera timmar. Flera brandmän var efteråt svårt medtagna av rök, hetta och kyla, men ingen fick några varaktiga men.

Man kan få uppleva ett och annat under en bilresa genom Europa i dessa dagar. Bland annat att muta sig till en sovplats på golvet och bli bjuden 10.000 gulden för en Fiat av minsta sorten. Samt bilparkering på trottoaren.

Man tror att en bilfärd genom Europa i våra dagar är något närmast jämförbart med Peter Freuchens och Knud Rasmussens vandring över grönländska inlandsisen 1912. Åtminstone trodde ingenjör *N Wennberg*, *Vtv*, och hr *O Nyhlén*, *Pi*, något i den stilen när de gav sig av i ingenjör Wennbergs lilla Fiat i somras för att via Danmark, Tyskland, Holland, Belgien, Luxemburg och Frankrike köra till Schweiz. Men strapatserna blev inte så svåra, vilket inte hindrar, att färden bjöd på sina poänger.

— Vi stod och fyllde på bensin ur reservdunken någonstans i Tyskland, när en stor, splittrig ny Ford bromsade in, berättar ingenjör Wennberg. Den hade danskt nationalitetsmärke. Vid ratten satt en mycket mörk herre.

— Goddag, sade han på ren svenska. Jag är spanjor.

Han var spansk diplomat, gift med en svenska, hade köpt en amerikansk bil i Danmark och var på väg till Paris. Vi bad honom ordna hotellrum åt oss i Holland, för han körde fortare än vi. Det lovade han.

Ett par mil söder om Hamburg stannade vi vid ett rastställe. I yttre rummet satt tyskar och åt sin magra kost. I det inre, där det stor »reserverat» på dörren, satt ett svenskt bussällskap — obs! inte bus-sällskap! — och smorde kråset. Vi gick in, tog upp var sitt smörgåspaket och beställde två bier. Stämningen bland svenskarna blev tryckt. En ung dam från Falkenberg kom fram till oss och bjöd oss med tårar i ögonen stilla vår hunger vid hennes bord. Hon var inte fullt lika

tårögd när hon märkte, att vi var svenskar. . .

Klockan ett på natten kom vi till Oldenzaal i Holland, där spanjoren skulle ha ordnat rum. Vi bullade upp en vaktmästare på hotellet. Inga rum. Vi fick honom att väcka värdinnan. Hon kom i nattrock och juveler. Inga rum. Vi bjöd henne på bier. Efter tredje flaskan fick vi sova i sällskapsrummet, jag på soffan och Nyhlén på golvet.

Men vi måste parkera bilen också. Inget garage.

— Ställ den på trottoaren, sa värdinnan.

— På trottoaren, sa vi och såg dumma ut.

— Jasvisst, trottoaren är hotellets egendom.

Alltså gick vi ut och lyfte upp kärran på trottoaren.

Halv nio på morgonen skulle vi fara. Då satt värdin och drack genever ur dricksglas. Han bjöd oss 10 000 gulden för bilen. Vi sålde inte.

På gränsen till Luxemburg stod en gök och sa, att vi måste ha visum. Vi skratade rätt åt honom och sa, att han yrade.

— Jaså, sa han och öppnade bommen.

Vid slottet i Luxemburg frågade vi en liten mörk kille, om vi fick se på stå-

Historien om bilparkering på trottoaren låter kanske otrolig, varför vi som bevis för sanningsenligheten framlägger översta bilden med ingenjör Wennberg vid sin ägandes bil, som placerats på trottoaren. Bredvid står en holländare av mindre format — ungefär lagom till bilen. Här bredvid står hr Nyhlén och betraktar en sönderskjuten kyrkogård i Frankrike. Denna kyrkogård blev illa åtgången även under första världskriget.

TRE PILSNER FÖR EN SOVPLATS

ten. Jodå, det gick bra. Han gick med och visade, och efteråt bjöd han på te i ett av rummen. Då begrep vi. Det var fursten själv. . .

När vi kom till Schweiz höll jag ett långt föredrag för Nyhlén om landets höga standard och de härliga kvinnorna. Strax som vi kommit över gränsen, fick vi se tre förstklassiga skönheter.

— Vad var det jag sa, triumferade jag och stannade bilen. Det var verkligen ovanligt söta flickor. Vi pratade med dem i åtminstone fem minuter innan vi märkte, att de ingenting begrep. De var italienskor.

I Zürich skildes vi. Nyhlén gav sig av på egen hand och flög så småningom hem på sex timmar den väg vi behövt flera dagar att köra. Själv studerade jag det jag fått stipedium för att studera och körde sedan samma väg hem. Hamnade på samma hotell i Holland vid samma tid på dygnet. Den gången kostade det mig fem bier att få sova på golvet. Bland kackerlackor, stora som tändsticksaskar.

Tvåhundrafemtio mil körde jag sammanlagt. Inget krångel med undantag för en punktering, som lyckligtvis inte inträffade i Tyskland. I så fall hade jag väl fått ta bilen under armen och gå till gränsen. . .

Hos LM-uppfinningarnas gårdvar

Ingenjör O Albro

Patentavdelningen, *Atp*, är en av L M Ericssons rörligaste avdelningar. Sedan tillkomsten för ungefär 20 år sedan har den flyttat från elva trappor upp i södra Kungstornet till Thulegatan, från Thulegatan till Sveavägen, från Sveavägen till Midsommarkransen, från Midsommarkransen till Ulvsunda, från Ulvsunda tillbaka till Midsommarkransen igen och nu senast, 18 augusti, till huset Tegnérslunden 4.

— Orsaken till detta nomadiserande är väl, att man anser patentavdelningen vara mycket lätt flyttbar, framhåller *AtpC*, ingenjör O Albro, för KONTAKTENs till Tegnérslunden detacherade, flygande medarbetare. Själv tycker jag

Patentavdelningens kansli

det kan vara besvärligt nog att flytta alla handlingar och arkivalier — det är åtskilliga vertikalskåp. Från början var jag också rätt skeptisk mot det här läget, men på den punkten har jag ändrat uppfattning. Nu bor vi centralt, ungefär lika lätt åtkomliga från gruppens alla företag i Stockholm, och med Patentverket inom bekvämt räckhåll. Det senaste är egentligen huvudsaken.

L M Ericssons patentärenden sköttes ursprungligen av Grahns Ingenjörbyrå, och när egen patentavdelning öppnades blev ingenjör O Grahn dess förste chef. F. n. sysselsätter avdelningen fem ingenjörer och fyra kvinnliga biträden. Det tycks vara bra med trivseln, ty under de gångna 20 åren har bara en enda ingenjör lämnat avdelningen, om man undantar en, som av sjukdom tvangs upphöra med arbetet.

— Vår uppgift är att inlämna svenska patentansökningar och de utländska, som kan bli en följd av de svenska, återtar ingenjör Albro. För den senare uppgiften har vi 25 ombud, spridda över hela världen. För närvarande handlägger vi 60 à 70 svenska uppfinningar per år, och under den senaste

tioårsperioden har antalet uppfinningar inom LM-gruppen tredubblats.

Det gäller emellertid inte bara att få egna patent godkända. Vi gör också efterforskningar beträffande andra firmors patent och informerar de olika företagen och avdelningarna om det allmänna patentläget. Vi bevakar också L M Ericssonsgruppens intressen genom att se till, att det inte sker någon registrering av nya patent, som gör intrång på redan existerande. Vi har gjort invändningar i 288 olika fall och i 63 % av dessa har våra ansträngningar krönts med framgång.

Vår arbetsdag gestaltar sig ungefär som på andra håll inom concernens svenska företag. Vi börjar 1/2 9 och slutar 16.30. Det började vi med redan före elransoneringen, och nu bidrar åtgärden även till strömsparandet. Lunch äter vi på Margaretaskolan i gamla Fenixpalatset, och det är en finfin lunch. Lokalerna är, som synes, förträffliga — en stor, omodern våning, som vi med lätt hand gjort några ändringar i. Vi trivs utmärkt både med läget och lokalerna och det är nog knappast någon av oss som längtar särskilt intensivt till nästa flyttning.

Belönade förslagsställare

Aldort Enström, Vta 11, Joel Ekberg, Vta 27. Framlagt förslag till förbättring av skak-sikt för kalkkorn, varigenom siktnings-tiden för kalkkornen kunnat nedbringas till hälften.

Elgeryg, Vta 19: Tillverkat ny och betydligt förbättrad poler-anordning för regulatorskruven till fingerskivan.

Einar Karlsson, Vta 19: Konstrueratsamankopplingsan-ordning mellan på-dragsarm och sup-porter i revolver-svarv, varigenom automatisk start och stopp åstadkommits.

Harry Magnell, Vta 07: Bidragit till ut-experimenterande av metod vid press-ning av fiberskålar.

Knut Ervin, Vta 30: Förslag till parke-ringsmonter för att underlätta åtkomlig-heten av transport-lådor.

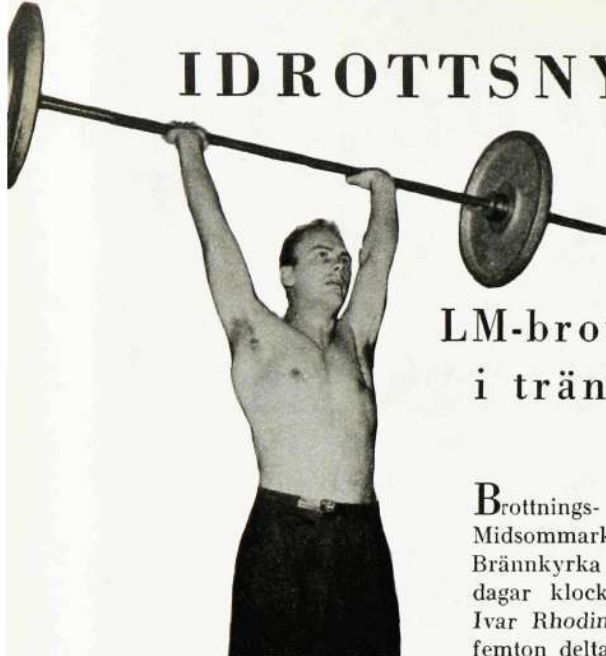
Helge Blomkvist, Vta 12: Stort intresse och stor skicklighet vid uppsättning av serie-verktyg i automattpressar. Serieverktyg går bättre med små förändringar.

Sju LM:are i Midsommarkransen har belönats för förslag till förbättringar av arbetsmetoder på verkstäderna. Samtliga har mottagit penningbelopp. Två av de belönade har redan i tidigare sammanhang erhållit belöningar.

Vi passar på tillfället att påminna om att förslag till förbättringar kan lämnas antingen till arbetsbefälet på vederbörande verkstadsavdelning, till verkstadsingenjören eller direkt till *VtC*, ingenjör Edvin Jonsson. Om så behövs,

lämnar *VtC* hjälp med utarbetande av förslag, tillverkning av modeller etc. Flera förslag, som ännu inte slutbe-handlats, har inlämnats, bl. a. ett som vi torde få anledning återkomma till i en särskild artikel.

IDROTTSNYTT

LM-brottare i träning

Brottnings- och tyngdlyftarsektionerna i Midsommarkransen har ordnat träning i Brännkyrka brandstation tisdagar och torsdagar klockan 17—19. Träningsledare är Ivar Rhodin, Vta 19. Hittills har ungefär femton deltagare anmält sig. Träningen har

pågått sedan den 1 oktober. Den gamla brottarmattan har lappats upp och blivit användbar och intresset bland deltagarna är inte att missta sig på. Kostnaden är 5 kronor i terminen.

HÖSTENS ORIENTERINGAR

Idrottsverksamheten vid L M Ericsson har på höstsidan helt naturligt dominerats av orienteringstävlingarna. Inte mindre än sex större sådana har avverkats. Den första var en triangelmatch mellan LME, KV och Liljeholmens kabelverk, där LME tog hem vandringspriset för alltid. Nummer två var också en triangelmatch mellan Örlogsvärvet, LME och Konsum, där Örlogsvärvet segrade med LM på andra plats. I tredje tävlingen mötte Nymans verkstäder i Uppsala LME och segrade.

Fjärde tävlingen var koncernmästerskapet i nattorientering som gick i Sättraterrängen och samlat ett 40-tal deltagare. På långa banan, c:a 7,5 km, startade 17 seniorer. Bästa resultaten nåddes av:

- 1) Gustav Karlsson, SIB, koncernmästare.
- 2) B Gustavsson, Ermi.
- 3) Ture Pettersson, Alpha.

Yngre oldboys representerades av 7 startande och platsfördelningen bland de bästa blev:

- 1) Erik Johansson, LME, koncernmästare.
- 2) E Rådeström, Ermex.
- 3) E Möller, LME.

På korta banan, c:a 5 km, startade 3 juniorer, av vilka endast en gick i mål, nämligen G Eriksson, SRA, som därmed blev koncernmästare.

Samma bana gällde även för äldre oldboys, där fyra startade och fullföljde loppet. Dessa var:

- 1) K Lundstedt, LME, koncernmästare.
- 2) G Engquist, LME.
- 3) E Reuterwall, LME.
- 4) U Jehler, LME.

Tre nybörjare startade, men endast en gick i mål och blev därmed koncernmästare i sin klass. Den stolte koncernmästaren heter L From, LME.

Koncernmästerskapet i dagorientering anordnades i år av Ermi, som skötte saken utmärkt. Ett 60-tal deltagare var loppet. Bästa resultat:

- 1) B Hammarfalk, LME, 1,58,10, koncernmästare.

Motionsfotbollen på LM

Årets säsong i motionsfotboll är nu avslutad. Upptakten såg minst sagt lovande ut, inte vad beträffar antalet lag, utan när det gällde att få den för året nyanlagda fotbollsplanen färdig i tid.

Vid beräknad seriestart i början av maj var den nya planen knappast påbörjad. Dagarna gick och färdigställandet dröjde. Det var den allmänna bristen på arbetskraft och material, som gjorde sig gällande. Säsongen blev långt framskriden och röster höjdes för att inhibera årets serie. Den 25 juni var emellertid allt klart för första matchen. Planen var då mycket bristfällig och det krävdes stort fotbolls- och motionsintresse för att på denna åker stå ut med en hel match. Det gick dock och på grund av den regnfattiga sensommaren och hösten har

(Forts. på sid. 120)

- 2) A Weineby, Ermi, 2,01,30.
- 3) A Reger, LME, 2,01,40.

13 yngre oldboys startade och 8 bröt loppet. Bästa resultat:

- 1) E Johansson, LME, 2,06,35, koncernmästare.

- 2) G Ewald, Alpha, 2,18,20.
- 3) E Rådeström, Ermex, 2,32,40.

I juniorklassen startade bara två, varav en bröt. Resultatet blev alltså:

- 1) G Eriksson, SRA, 1,17,30, koncernmästare.

Fyra damer ställde upp i starten, men två bröt loppet. De som fullföljde var:

- 1) Inga Einarsson, LME, 2,02 00, koncernmästarinna.
- 2) Ulla Sandström, Alpha, 2,32,30.

Antalet startande äldre oldboys var detsamma och likaså antalet som bröt loppet i mål kom:

- 1) G Engqvist, LME, 1,38,20, koncernmästare.
- 2) U Jehler, LME, 1,40,10.

Antalet nybörjare var relativt stort, eller 12, 6 av dessa bröt loppet. Resultaten för de tre bästa blev:

- 1) K Rastberg, LME, 1,03,45.
- 2) G Sparremo, LME, 1,04,42.
- 3) G Eklund, Alpha, 1,37,50.

OLDBOY HELA DAN

Bland dem som ofta förekommer på idrottsplan är ovanstående oldboy, direktör *Sven-Ture Åberg, Df*, en av de gamla pålilliga idrottarna inom LM sedan en tjuo år tillbaka. Gamla LM-are minns honom från Östermalms idrottsplats när morgonmotionsidrotten började där för snart ett par decennier sedan, och när han inte vistats i främmande länder, har han alltsomoftast dragit träningsoverallen på sig och uppträtt på kolstybben. Han är bra i alla grenar, kanske bäst som löpare. Trots de 46 åren blev han vid poängtävlingarna inom företaget tvåa i höjd och längd. I koncernmästerskapet för äldre oldboys råkade han ut för en muskelsträckning och kunde inte göra sig själv rättvisa.

Oldboy Åberg är en glad och trevlig kamrat, det är alla idrottspojknarnas mening. Och det är en komplimang, som duger.

Bastubad för LM-arna

Idrottsklubben i Midsommarkransen har ordnat med billiga badmöjligheter för LM-arna. Liljeholmsbadet står öppet för klubbens medlemmar varje tisdag till det onekligen mycket facila priset av en femtiöring. Badet omfattar bastu och bassäng och möjlighet finns att få simlektioner.

Äventyr hos antipoder

(Forts. från sid. 105)

Calcutta och anlände på morgonen till Darjeeling, 2 182 meter över havet, dit de vita gärna beger sig, när det blir för varmt nere på låglandet. I Darjeeling är det svalt, till och med en aning för svalt ibland. Från Tiger Hill i närheten kan man vid klart väder se jordens högsta berg. Första dagen var det för molnigt och dimmigt, men morgonen därpå var jag på Tiger Hill före gryningen. Plötsligt steg solen som ett glödande klot över bergen. Den steg mycket hastigt. I ett nu rämnade molnslöjan och på nästan exakt femton mils avstånd reste sig Mount Everest som en gnistrande guldklump ur molnhavet, 8 840 meter över havsytan, ännu obestigen av någon människa.

Från Indien skulle jag närmast till Afghanistan, men att komma dit var ett snickeri. Cooks i Calcutta visste inte ens om man kunde komma till Peshawar, för dit hade ingen rest sedan 1941. I Dehli visste man ungefär lika mycket. Jag tog mig i alla fall till Peshawar. Där skulle jag få vänta 14 dagar på tillstånd att passera gränsen. Jag lyckades ordna saken fortare, kom igenom Khyberpasset och skumpade vidare ut i öknen, sittande på en lastbil, förd av en afghan, som inte kunde ett ord av något språk utom sitt eget. Han visste ungefär var Kabul låg, styrde över de totalt väglösa vidderna helt efter sin intuition och visade ett suveränt förakt för alla hållfasthetslagar. Det kanske var ursäktligt, att jag blundade ibland vid de värsta stupen. Resan tog två dagar med övernattnings i Jelalabad, och vi kom något så när helskinnade till Kabul, som jag trivdes bra i, trots att klimatet inte är det angenämaste.

Min engelske konkurrent, däremot, satt kvar i Peshawar. Möjligen sitter han där än.

Så småningom kom jag till Burma. Där är det hopplöst för närvarande. Vilda stammar opererar i Rangoons närhet och gång på gång bryts telefonlinjerna för interurbantrafiken. Infödingarna stjälar koppartrådar, stolpar, isolatorer, allt.

Därifrån kom jag så småningom till Hongkong, ett Babylon, men ett härligt Babylon, överflödande av allt, bl. a. beroende på att många skeppslaster till Shanghai på grund av det kinesiska importstoppet dirigerats dit. Men paradiset har sina avigsidor. Bostadsbristen där är värre än någon annan stans. För att inte tala om flygtrafiken. Planet till Philippinerna, en omäändrad Skymaster, som i vanliga fall kräver åtta mans besättning, fick gå med tre. Men naturligtvis inte förrän det skaffats två kinesiska stewardesser, vilkas uppgift det var att plocka ner våra lunchkorgar från hylorna! I Shanghai betalade jag 210 000 kinesiska dollars om dagen för en svit på Hotel Cathay. Det var cirka 21 svenska kronor. Man bekämpar f. ö. inflationen i Kina genom att uteslu-

HÖJDA PREMIER TILL AÖO

Såsom framgår av meddelande på anslagstavlor kommer under nästa år premierna för olycksfallsförsäkring utom arbetet att höjas. De nya avgifterna blir följande:

Årlig arbetsförtjänst		Årspremie
Kr		Kr
Mindre än	1.500:—	4: 80
1.500:— intill	2.000:—	6: 40
2.000:— »	2.500:—	8: —
2.500:— »	3.000:—	9: 60
3.000:— »	3.500:—	11: 20
3.500:— »	4.000:—	12: 80
4.000:— »	4.500:—	14: 40
4.500:— och däröver		15: 40

Dessa premiehöjningar beror dels på ändringar av olycksfallsförsäkringslagen, dels på att AÖO gjort betydande förluster de senaste åren genom att

utbetalade ersättningar överstigit inbetalade premier.

Lagändringarna trädde visserligen i kraft redan den 1 juli 1946, men ersättningar utbetalas t. o. m. december 1947 enligt de nyaste bestämmelserna utan särskild högre avgift härför. Tidigare har sjukpenning utgått med högst 7:— kr. per dag, då den årliga arbetsförtjänsten uppgått till eller överstigit kr. 3 645:— och vid beräkandet av livränta har den årliga arbetsförtjänst, som medräknats, utgjort högst kr. 3 900:—. Numera är de motsvarande beloppen: sjukpenning med högst 9:— kr. vid 4 725 eller högre årsinkomst och 4 800 högsta årsinkomsten för beräkning av livränta. Sjukpenningbeloppens storlek i de olika inkomstklasserna framgår av följande tabell, varvid de nya intervallerna är tryckta i kursiv.

Den årliga arbetsförtjänsten uppgår		Sjukpenningens belopp	
till kronor	men ej till (kronor)	kronor	öre
—	675	1	50
675	945	2	—
945	1.215	2	50
1.215	1.485	2	75
1.485	1.755	3	25
1.755	2.025	3	50
2.025	2.295	4	—
2.295	2.565	4	50
2.565	2.835	5	—
2.835	3.105	5	50
3.105	3.375	6	—
3.375	3.645	6	50
3.645	3.915	7	—
<i>3.915</i>	<i>4.185</i>	7	50
<i>4.185</i>	<i>4.455</i>	8	—
<i>4.455</i>	<i>4.725</i>	8	50
<i>4.725</i>	—	9	—

De förluster AÖO gjort har redovisats genom ett omfattande siffermaterial, av vilket framgår bl. a. att inbetalda premier under åren 1941—1946 uppgår till kr. 261 762:—, medan utbetalda ersättning belöper sig till kr. 377 830:—. I samförstånd med de olika personalorganisationerna har nu de nya avgifterna accepterats att gälla fr. o. m. den 1 januari 1948.

Av de olycksfall, som inträffade under tiden 1 juli—31 december 1946, kan man få en ungefärlig uppfattning om hur de skador uppstår, som drabbar LM:are på fritiden. Av undersökta 112 fall kan sålunda 29 hänföras till trafikolyckor, medan 27 uppstått vid idrottsövningar, 13 i bostaden, 7 inom fastigheten och 12 i eller vid sommarbostaden.

tande trycka sedlar av låga valörer, varför man måste använda en kappsäck som plånbok, när man ska handla.

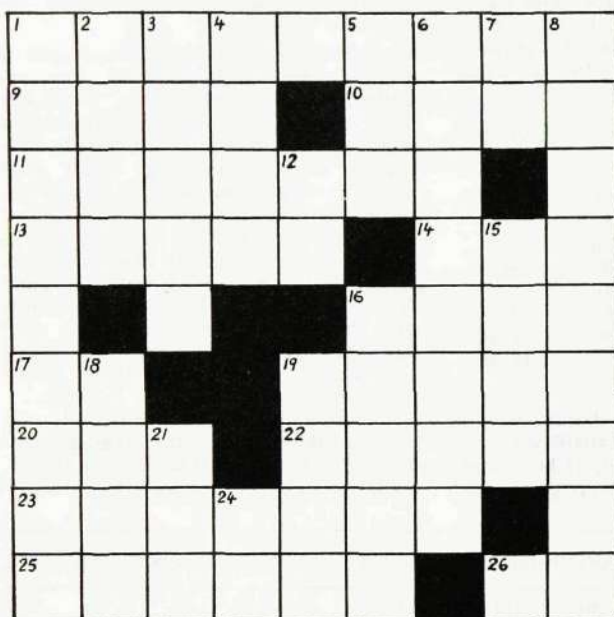
Jag var förresten tidigare med om ett farligt äventyr på väg från Java till Singapore. Flygplanet fick inte landa genast, och piloten gjorde en sväng ut över öarna. Men plötsligt styrde han in igen och gick med högsta fart mot det militära flygfältet. Jag tittade ut och fick se, att hela styrbordssidan var överstänkt med olja och att det börjat brinna i en motor. Vi tog mark, besättningen rusade ur planet och skrek åt oss att hoppa så fort som möjligt.

I samma ögonblick kom två ambulanser och en redskapsvagn susande, men allt gick lyckligt.

Två dagar tidigare hade jag i en rapport hem till Sverige skrivit, att de javanska republikanernas sabotörer specialiserat sig på att förstöra de holländska flygplanens oljeledningar!

Så småningom fortsatte jag från Kina till Philippinerna och vidare via Honolulu till San Francisco, New York, Göteborg och Finland och kom slutligen tillbaka till Stockholm. Men det är för att tala med Kipling — en annan historia.

KONTAKTENS korsord nr 6

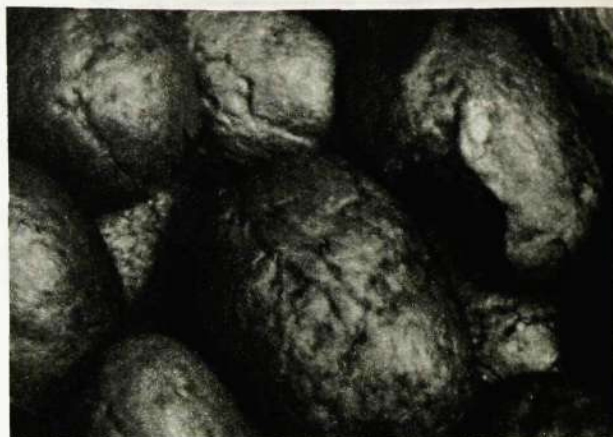
En korsordsgåta att syssla med i julhelgen. Den här gången är den mera LM-betonad och bör därför ha sitt speciella intresse för LM-arna. Som vanligt en tia för först öppnade, rätta lösningen. Svaret skall vara redaktionen tillhanda senast 5 januari. Kuvertet märks »Korsord nr 6».

Vågrätt

1. Behöver ingen vara som omhändertagits av PuC.
9. Värmlands motsvarighet till SARA.
10. Fordom hovfunktionär.
11. Engelskt nationalspel.
13. Gjorde ej svenskarna i N. M.
14. Är standardiserat på LME.
16. Kanske man gör förgäves efter påökt 1.1.
17. Bildsamtida.
19. Infinitiv av boxarslang.
20. Sukta.
22. Har vi aldrig blivit undfånade med på SARA.
23. Bör man inte tappa ens för motståndaren.
25. Svarting.
26. Än lever den gamle korsordsguden.

Lodrrätt

1. Grönwallsk idé.
2. Hårsida.
3. Från början ett språkbegrepp som felaktigt gjorts till ett rasdito.
4. Stor artikel på Vta 18.
5. Än lever den gamle korsordskungen.
6. 4—5 skvadroner.
7. Pronomen.
8. Höräfsa.
12. Ovanligt resultat av Tandberg-match.
15. Hästsjukdom.
16. Man äger ej snille för det man är —.
18. Alltså kan Ni lösa detta.
19. Förser oss SARA med.
21. Fyris och Mörrum.
24. Början på många biografier.

Bildgåta

Ny bildgåta. Den bör vara något för damerna, mera säger vi inte. Först öppnade rätta svaret belönas med en tia. Skicka in lösningarna så att vi har dem senast 5 januari och skriv »Bildgåta nr 5» på kuvertet.

Lösningar

Bildgåta nr 4 var tydligen lättare än vi trodde. Ingen av de insända lösningarna var fel. Alla hade sett att bilden föreställde gummiband i närbild. Först öppnade kuvertet hade insänts av *Tore Ryberg, Xp*, som alltså får sin tia till jul.

En tia får också *Maria Ström*, avd. 4, *Ermi*, som lyckades klara korsord nr 5, vilket tydligen var svårt, eftersom många gått bet på uppgiften.

Lösning till KONTAKTENS korsord nr 5

PLINGELIN

Rationalisering

Här är de gods från 67:an: De ä 500 kg pappersbakelit 7320—2 mm × 50.

- 1) Det är bra, ställ det där. Och godset ställs »där». 3 veckor innan det blir godkänt och kan undfå vidare behandling.
- 2) Godset är godkänt, och lastas nu upp på en truck samt köres 1 km till 08 för klyvning, därför att det inte går att lägga in så stora skivor i montern.
- 3) Godset lastas av på kajen, ty gods-trallan är upptagen för annat arbete.
- 4) Godset lastas på godstrallan och köres till kaptrissan.
- 5) Godset avlastas vid trissan, ty trallan behövs för annat arbete.
- 6) Skivorna klyvs upp till dess gods-trallan blir ledig.
- 7) Godset lastas på godstrallan och körs ut på kajen.
- 8) Godset lastas av på kajen, ty trallan kan ej få stå och vänta på trucken.
- 9) Godset lastas på trucken och körs 1 km till förrådet.
- 10) Godset lastas på en pall för vägning innan det läggs in på sin plats.
- 11) Godset läggs in i montern.
- 12) Materialmannen från en verkstads-avdelning skall ha upp 500 kg 7320—2, sägat i remsor varför godset lastas på pall igen för vägning.
- 13) Godset lastas på en truck och körs 1 000 m för sågning.
- 14) Godset lastas om på kajen, trallan är ej ledig.
- 15) Godset lastas upp på en tralla, som nu är ledig, och körs till kaptrissan.
- 16) Godset lastas av vid kaptrissan.
- 17) Godset kapas i remsor och ställs upp till dess godstrallan blir ledig.
- 18) Godset lastas på trallan och körs ut på kajen.
- 19) Godset lastas av på kajen, ty trallan skall brukas på annat håll.
- 20) Godset lastas på trucken och körs 1 000 m till verkstadens lagerrum.
- 21) Godset lastas av i lagerrummet.
- 22) Godset skall bearbetas och lastas upp på pall igen— sedan går varan okända öden till mötes, så jag vet inte mer och är också groggy av bara prat om detta. Men det är troligt att om en kaptrissa placerades i ett hörn i förrådet, kunde dessa oändliga omlastningar undvikas. Det är enkelt, men trots detta en bra rationalisering — allra helst som kaptrissan står färdig en trappa upp och väntar på att bli tagen i bruk och spara in $\frac{3}{4}$ av arbetet.

»Omlastaren»

Det är alltid bra med påpekanden, och »Omlastarens» lustiga inlägg har bidragit till att påskynda en planerad förbättring. Emellertid kommer, enligt vad som meddelas från Vta F, pappersbakelit inte från eller genom Vta 67. Vta 66 tar inte emot partierna, som går direkt till Vta 64. Sedan Vta 64 flyttats till F-gången, är avståndet till Vta 08 obetydligt. Tidigare undersökningar har visat, att sågning av pappersbakelit fördelaktigast utförs på Vta 08. Klippningen har nu flyttats från Vta 27 till Vta 64. Transportbesvären har visserligen skildrats roligt, men också betydligt överdrivet, framhålls vidare. Efter kriget har gärdstransporterna avsevärt förbättrats genom skytteltrafik med bl. a. gaffeltruck och dragtraktor med släpvagnar.

Red.

En skum figur

På LM har det under en längre tid förekommit att en sorts verktyg, eller rättare sagt redskap, som är väldigt nödvändigt för arbetets gilla gång, försvunnit mitt för näsan på vederbörande arbetare.

Dessa »snatterier» har pågått i årtal, och retat många till att säga det som inte är så vackert, utan att man kunnat få fast den skyldige boven. »Dåden» har begåtts på ett verkligt raffinerat sätt, så om man blivit slappnat till ett litet fattigt ögonblick, t. ex. för att »jura på en skaplig brud» som seglat förbi litet kokett i sina trätöfflor, har man blivit »bestulen».

För att få slut på detta, beslutade några arbetare, som länge varit förbenade på detta förhållande, och själva flera gånger blivit »luggade», att vidta åtgärder som skulle fälla boven. — Ett tremannalag skulle försöka utspana missdådaren och kom överens om att högst två man i taget skulle »jura på tjacken» och en bevaka området för en eventuell boys besök. Efter ett par dagars vakthållning, blev en »skum figur» upptäckt — så att säga tagen på bar gärning — han hade lyft ned ett par lätta kartonger från en godspall och stack i väg med denna, pallan nämligen, som en oljad blöxt, efter förrådsgången med sitt byte. — Men vaktpatrullen hade en man i närheten, som upptäckte tilltaget, och denne spurtade efter och högg boven. — Kan man tänka sig så fräckt, att stjäla en pall — om det varit något annat värdefullt, som t. ex. en halvpanna, hade väl fräckheten kunnat förlätas, men en godspall, som man inte kan få för pengar, om man så söker med ljus och lykta.

Det blev en regelrätt utskällning genast, och kallelse till förhör dagen därpå, inför ett kamrattribunal, som skulle döma »missdådaren».

Vid detta »förhör» framkom det, att den »anklagade» och några andra också begått sådana handlingar upprepade gånger. »Svaranden» hade t. o. m. en gång »snott» två pallar utan att bli upptäckt, och detta uppmuntrade till förnyat »brott». — Som förmildrande omständighet anförde den skyldige, att han haft en dröm som väglett honom på brottets bana.

Han drömde att godspallarna var alla »behövandes» egendom och skulle användas vid verkligt behov — att det alltså var oriktigt att binda pallar med lätt gods och låta dessa stå månadtal, så att de som har tyngre gods får stå strandsatta i brist på pallar. — Vidare hade han drömt om, att det fanns en »pallcentral» som alla kunde hämta redskap ifrån och som också hade en ansvarig reparatör, som höll pallar, kärror och vagnar för handkraft i gott skick (kanske »boven» skulle passa, han verkar rätt så sakkunnig) samt vidare att det anskaffades några hundra pallar till, så att inte så stor brist skulle vara för handen. Han påstod också inför sina »domare» att det var god ekonomi detta (så det kanske är bäst att köpa in några aktier i bolaget efter detta tips).

Efter denna härliga »uppenbarelse» vaknade den »skyldige» upp som en vanlig förrådsarbetare, med bekymmer om hur apanaget skall räcka veckan ut — och hur han skall kunna »sno» en pall ibland, utan att kamraterna skall bli förbenade. — Men trots denna vältalighet beslutades att straff skulle utmätas, och detta skulle bestå i att samma förslag och motivering skulle överlämnas till verkstadschefen. Under sina irrfärder i de högre rymderna gick syndaren fel och kom in på redaktionen, utschasad och bedrövlig. När jag fick höra det, tänkte jag att ärendet lika bra kunde förmedlas av KONTAKTEN. Eller vad säger Red.?

Johné

*

Vi har hört oss för på ort och ställe och fått det beskedet, att tillräckligt med pallar skall anskaffas så att ingen »skum figur» behöver norpa. »Johné» torde alltså i fortsättningen lugnt kunna »jura på tjacken» så ofta han har lust, tillfälle och tid.

Red.

Arbetarpensionerna

På min insändare i förra numret av KONTAKTEN svarades, att pension från bolaget utöver de 600 kronor, som nu kan utgå för gift arbetare, skulle inverka på folkpensionen. Detta stämmer bara till nyåret. Sen bortfaller den bestämmelsen.

T A Karlsson

*

Nej, även efter det den nya folkpensioneringslagen trätt i kraft den 1/1 1948 kommer liksom nu pensionärens inkomst att påverka pensionens storlek. Ålderspensionen kommer visserligen att utgå med 1 000 kr till ensamstående och med 1 600 kr till makar (båda pensionsberättigade) oavsett pensionärens ekonomiska förhållanden. Men härtill kommer ett statligt och på vissa platser, bl. a. Stockholm, ett kommunalt bostadstillägg, som minskas,

Forts. nästa sida

Herr Redaktör

(Forts. från föreg. sida)

om den egna inkomsten utöver folkpensionen överstiger 400 kr för ensamstående och 600 kr för makar (= den avdragsfria inkomsten). Avdraget uppgår i Stockholm i regel till 75 % eller mera av den del av pensionärens inkomst, som överstiger det avdragsfria beloppet. Detta betyder, att en pensionstagare med en inkomst, som överstiger det avdragsfria beloppet med 100 kr, därav endast får behålla 25 kr, eftersom bostadstilläggen minskas med 75 kr.

Red.

»Reklam för Samarit».

Anonymt insända bidrag publiceras inte i KONTAKTEN.

Red.

SAMLINGSPÄRM FÖR KONTAKTEN

Flera av KONTAKTENS läsare har uttryckt önskemål om en samlingspärm för KONTAKTEN. Redaktionen har undersökt möjligheterna härför och kommer efter nyåret att kunna tillhandahålla samlingspärmar för 3 årgångar av tidningen till ett pris som inte överstiger 2:— kronor. Förutsättningen är dock att det hos läsekretsen finns tillräckligt intresse för saken. För att få en uppfattning härom vill vi därför be dem som är intresserade av att erhålla en samlingspärm att meddela sina önskemål till redaktionen; adress: Reklamavdelningen och internt telefonnummer 457.

Motionsfotbollen

(Forts. från sid. 116)

hela programmet kunnat genomföras. Alltid några som haft nytta av en eljest bedrövlig väderlekssituation. Motionsfotbollen, som nu gör sin tredje säsong, består dels av en serie- och dels av en cuptävling. Serien har fullföljts av 9 lag och i cuptävlingen startade 10 lag. Sammanlagt har inte mindre än omkring 60 matcher spelats. Serien fick följande utseende:

Xlkr	8	5	1	2	32—14	11
Vta 16	8	5	1	2	24—11	11
Vt	8	5	1	2	16—10	11
ELe	8	5	0	3	28—23	10
Vta 36	8	4	0	4	23—25	8
Vta 30	8	4	0	4	18—21	8
Vta 11B	8	2	2	4	16—18	6
GT	8	2	1	5	19—26	5
Xs	8	1	0	7	13—41	2

Till seriefinalerna i cupen kvalificerade sig följande lag: Xv, Xlkr, ELe och Vta 16. I finalen segrade Vta 16 över Xv med 8—0.

LME:s IDROTTSPRISER UTDELADE

Direktör Helge Ericson klappar om hr Uno Jehler, RfC, medan idrottsledaren Wahlberg ler i bakgrunden och hr T Ryberg, Xp, studerar prislistan.

LME-företagens idrottsförbund firade sitt 10-årsjubileum i Göta Källares festlokal den 26 november. Ett 160-tal personer deltog i festligheten. Idrottsförbundets ordförande, ingenjör N Hagman, Alpha, höll hälsningsanförande, varpå LME-kören sjöng sänger. Efter körsången läste hr Tore Ryberg, Xp, en av honom själv författad prolog, »Seger». Direktör Helge Ericson, förrättade därefter prisutdelningen med många humoristiska vändningar. Efter prisutdelningen höll direktör Ericson först ett

tal för idrotten och utbringade ett leve för pristagarna, varpå han talade om »Målet» och slutade med ett leve för fosterlandet, efter vilket kören sjöng »Sveriges flagga».

På grund av att prisutdelningen annars skulle ha tagit för lång tid utdelades bara förstaprisen.

Efter prisutdelningen serverades kaffe och kapellet spelade upp till dans. ½ 11 gjordes ett avbrott för en stunds cabaret och därefter fortsatte dansen till stängningsdags.

Bandy

kommer i vinter att spelas på fritidsplatsens gräsplan. Förra vintern deltog 13 lag i serien, men i år hoppas man komma upp till dubbla antalet.

En lagtävling

i orientering mellan lag från olika avdelningar inom LME i Midsommarkransen hölls 2 november i Källtorps terrängen. Deltagarantalet var stort och tävlingen blev lyckad. Placeringen mellan de bästa lagen blev följande:

1. Avd. X lag I: (W Pegert, T Eriksson, B Hammarfalk) 3,59,20.
2. Avd. G: (S Djure, G Byrenius, B Franzon) 4,26.
3. Avd. X lag II: (G Larsson, A Eriksson, L Blom) 4,44,30.

De bästa individuella resultaten blev:

1. W Pegert, Xlkr, 1,12.
2. T Eriksson, Xla, 1,21,50.
3. S Djure, Gk, 1,23.

I herrhandboll

har LME, Midsommarkransen, visat sig på styva linan. Sålunda har Ermi besegrats med 14—10 och Söders frisksportarklubb med 22—8, medan det blev oavgjort, 13—13, mot Radiola och dalj med 14—12 av Svithiod.

Tennisektionen

har under år 1947 kunnat glädja sig åt sin hittills livaktigaste tennissäsong och samtliga morgon- och kvällstimmar på våra tennisbanor har tillfälligt utnyttjats. Tyvärr har banorna under dagarna till största delen stått outnyttjade, men man hoppas att LM-personalens anhöriga nästa säsong i större utsträckning än hittills skall ta tillfället i akt till stärkande motions-tennis.

Anslutningen till årets tävlingar (singel, dubbel och lag) blev glädjande stor, men man hoppas på än större deltagarantal nästa år. Herrsingeln vanns av hr N Svensson, DiA, HF, dubbeln av dir. Alexandersson och Voss-Schrader, SRA, och lagklassen av SRA.

Idrottsprisutdelning på Alpha

Fredagen den 14 nov. hade Alpha Idrottsklubb och Alphas Korpskytteförening sin sedvanliga gemensamma årsfest med prisutdelning. Till festen, som hölls i Folkets Hus i Sundbyberg, hade infunnit sig, förutom inbjudna representanter för personalorganisationerna, ett stort antal såväl passivt som aktivt idrotts- och skytteintresserade, i allt c:a 140 personer. Efter kaffe, allsång och dans följde prisutdelningen.